

สรุปขั้นตอนการประกอบพิธีหัจญ์และอุมเราะฮ์

[ไทย]

ملخص كيفية العمرة والحج

[باللغة التايلاندية]

เรียบเรียงจาก "มะนาซิกุลหัจญ์วัลอุมเราะฮ์" โดยท่านเชคมุหัมมัด บิน อุซัยมีน
تلخيص من كتاب «مناسك الحج والعمرة» للشيخ ابن عثيمين رحمه الله

แปลโดย: ชมรมนิสิตนักศึกษาไทย ณ กรุงริยาด

ترجمة: منتدى الطلبة التايلانديين بالرياض

ตรวจทาน: ซุฟอัม อุษมาน

مراجعة: صافي عثمان

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการเผยแพร่และสอนอิสลาม อีร-ร็อบวะฮ์ กรุงริยาด

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

1428 – 2007

สรุปขั้นตอนการประกอบพิธีหัจญ์และอุมเราะฮ์

เรียบเรียงจากหนังสือ "มะนาซิกุล หัจญ์ วัลอุมเราะฮ์" ของท่านเชค มุหัมมัด ศอลิหุ อัลอุษัยมีน

โดยชมรมนิสิตนักศึกษาไทย ณ กรุงริยาด

ขั้นตอนการประกอบพิธีอุมเราะฮ์

- 1- เมื่อผู้ที่ต้องการประกอบพิธีอุมเราะฮ์หรือพิธีหัจญ์มาถึงที่มีกอด มีแบบฉบับ(ซุนนะฮ์)สำหรับเขาให้อาบน้ำเหมือนการอาบน้ำนุญบ(แม้กระทั่งผู้หญิงที่มีประจำเดือน) และให้ใส่น้ำหอมตามร่างกาย
- 2- ให้ใส่ชุดอิหฺรอม(สำหรับผู้ชาย คือ ผ้าสีขาวสองผืนและผู้หญิง คือ เสื้อผ้าใดก็ได้ที่ศาสนาอนุญาต) หลังจากนั้นก็นีเียดในใจ พร้อมกับกล่าวว่า:

«لَبَّيْكَ عُمْرَةً» (สำหรับผู้ที่ทำอุมเราะฮ์)

«لَبَّيْكَ عُمْرَةً مُتَمِّتًا بِهَا إِلَى الْحَجِّ» (สำหรับผู้ที่ทำหัจญ์แบบตะมัดตุอ)

«لَبَّيْكَ عُمْرَةً وَحَجًّا» (สำหรับผู้ที่ทำหัจญ์แบบกิรอน)

«لَبَّيْكَ حَجًّا» (สำหรับผู้ที่ทำหัจญ์แบบอิฟรอด)

แล้วกล่าวตลปิยะฮ์ให้เยอะๆจนกระทั่งถึงก่อนฏะวาฟ

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ
لَا شَرِيكَ لَكَ

- 3- มีแบบฉบับ(ซุนนะฮ์)ให้อาบน้ำก่อนเข้ามัจกะฮ์(หากมีความสะดวก) หลังจากนั้นก็ไปยังมัสยิดหะรอมเพื่อทำการฏะวาฟ โดยก้าวเท้าขวาเข้าขณะมัสยิดและอ่านดุอาฮ์ว่า:

أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ...
اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

เช่นที่ให้กล่าวดุอาฮ์นี้ขณะที่เข้ามัสยิดทั้งหลาย

- 4- เมื่อมาถึงที่กะอูบะฮ์ให้หยุดกล่าวตลปิยะฮ์และเริ่มทำการฏะวาฟอุมเราะฮ์(สำหรับผู้ที่ทำอุมเราะฮ์และหัจญ์แบบตะมัดตุอ) หรือฏะวาฟกุดุม(สำหรับผู้ที่ทำหัจญ์แบบกิรอนและอิฟรอด) โดยเริ่มจากหินดำแล้วสัมผัสมันด้วย

มือขวาและจูบมัน โดยการไม่ทำร้ายคนอื่นด้วยการเบียดและผลักดันหรือด้วยการด่าว่าและตีกัน...พร้อมกล่าวตัก
ปীর "อัลลอฮฺ อักบิร" หรือถ้าหากไม่มีความสะดวกก็ให้สัมผัสมันด้วยมือขวาแล้วก็จูบมือขวา หรือถ้าหากไม่มีความ
สะดวกอีกก็เพียงพอด้วยการให้สัญญาณยกมือขึ้นพร้อมกล่าวตักปীর "อัลลอฮฺ อักบิร" เมื่อมาอยู่ที่รูกนุละยะมานีย์(มุม
ที่อยู่ก่อนมุมนินด้า)หากมีความสะดวกให้สัมผัสด้วยมือขวาพร้อมกล่าวตักปীর "อัลลอฮฺ อักบิร" หรือไม่แล้วก็เดิน
ผ่านเฉยๆไม่ต้องขึ้น และกล่าวดูอาอูระหว่างรูกนุละยะมานีย์กับนินด้าว่า:

اللَّهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

ให้ทำอย่างนี้ทุกๆรอบจนครบ 7 รอบ(สิ้นสุดที่นินด้า) และขณะนั้นให้ผู้ชายครองอิหฺรอมแบบสไบเฉียง
และภูษาะวาฟแบบร็อมลฺใน 3 รอบแรกของการภูษาะวาฟอุมเราะฮฺและภูษาะวาฟกุดุมเท่านั้น

การครองอิหฺรอมแบบสไบเฉียง คือ การเปิดไหล่ข้างขวาโดยที่ให้ส่วนกลางผ้าอยู่ใต้รักแร้ข้างขวาและส่วน
ปลายผ้าทั้งสองอยู่บนไหล่ข้างซ้าย ส่วนการร็อมลฺ คือ การวิ่งเหยาะๆ

5- ละหมาดหลังมะกอมอิบรอฮีม 2 ร็อกอะฮฺ หากมีความสะดวกหรือไม่แล้วก็ตามก็ได้ในบริเวณมัสยิด ใน
ร็อกอะฮฺแรกให้อ่าน "อัล-ฟาติหะฮฺ กับ อัล-กาฟิรูน" และในร็อกอะฮฺที่สองให้อ่าน "อัล-ฟาติหะฮฺ กับ อัล-อิคลาศ"

6- หลังจากนั้นก็ทำการสะแอระหว่างภูเขาศอฟากับมัรวะฮฺ เมื่อเข้าใกล้ภูเขาศอฟาแล้วก็ให้อ่านอะยะฮฺกูรอานว่า:

إِنَّ الصَّفَاَ وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ
يَطُوفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ

และกล่าว «نَبَدًا بِمَا بَدَأَ اللَّهُ بِهِ» เมื่อขึ้นภูเขาศอฟา ให้หันหน้าไปยังกะอฺบะฮฺพร้อมยกมือทั้งสองข้างแล้ว

กล่าวสรรเสริญอัลลอฮฺ กล่าวตักปীর และกล่าว

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعَدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ

กล่าวซ้ำกันสามครั้งและขออุอาอูต่างๆระหว่างนั้น

หลังจากนั้นก็เดินลงไปยังภูเขามัรวะฮฺ โดยมีขณะให้ผู้ชายวิ่งระหว่างสัญลักษณ์สี่เหลี่ยม หากมีความ
สะดวกและไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่คนรอบข้าง เมื่อถึงที่ภูเขามัรวะฮฺให้กระทำและกล่าวดังเช่นที่กระทำที่
ภูเขาศอฟา นอกเสียจากไม่ต้องอ่านอะยะฮฺกูรอาน เพราะมันถูกบัญญัติให้อ่านขณะที่ขึ้นภูเขาศอฟาครั้งแรก
เท่านั้น หลังจากนั้นก็เดินลงไปยังภูเขาศอฟาและวิ่งระหว่างสัญลักษณ์สี่เหลี่ยม เมื่อถึงที่ภูเขาศอฟาให้กระทำและ
กล่าวดังเช่นที่ได้กระทำมา ให้กระทำอย่างนี้จนครบ 7 เที่ยว เริ่มจากภูเขาศอฟาและสิ้นสุดที่ภูเขามัรวะฮฺ

สำหรับผู้ประกอบพิธีหัจญ์แบบกิรอนหรืออิฟรอดจะสะแอหลังจากภูษาะวาฟอิฟาภูษาะฮฺก็ได้

7- สำหรับผู้ชายให้โกนศีรษะหรือตัดผม(การโกนศีรษะหรือตัดผมจำเป็นต้องให้ทั่วศีรษะ)และการโกนประเสริฐกว่า แต่ถ้าเป็นผู้หญิงให้ตัดปลายผมของนางประมาณปลายนิ้วมือ ยกเว้นผู้ที่ประกอบพิธีหัจญ์แบบกิรอนหรืออิฟรอดที่ไม่ต้องโกนศีรษะหรือตัดผมและอยู่ในชุดอิหฺรอมจนกระทั่งถึงวันอีดที่ ๑๐ ซุลหิจญะฮฺ

ด้วยการกระทำทั้งหมด(ข้อ 1 - ข้อ 7)ก็เป็นอันว่าเสร็จสิ้นพิธีฮัจญ์ และอนุญาตให้กระทำซึ่งข้อห้ามของการครองชุดอิหฺรอมทั้งหมด

ขั้นตอนการประกอบพิธีหัจญ์

ภารกิจในวันหนึ่ง (วันที่ 8 ซุลหิจญะฮฺ)

- 1- ทำการอิหฺรอมเข้าสู่พิธีหัจญ์ โดยกระทำดังเช่นการอิหฺรอมเข้าสู่พิธีฮัจญ์ เช่น ให้อาบน้ำ ใส่ผ้าห่ม ครองชุดอิหฺรอม หลังจากนั้นก็นิยมในใจและกล่าวว่า: **«لَبَّيْكَ حَجًّا»** แล้วกล่าวตัลบียะฮฺให้เยอะๆจนกระทั่งถึงก่อนขว้างเสาหิน
- 2- มุ่งหน้าสู่มีนาและอยู่ที่นั่นจนกระทั่งตะวันขึ้นในวันที่ ๙ ซุลหิจญะฮฺ และละหมาดซุฮฺริ อัสริ มัฆริบ อิซาฮ์ ของวันที่ 8 และศุบหฺ ในเวลาของมันที่มีนาแบบย่อ(จาก 4 ร็อกอะฮฺให้เป็น 2 ร็อกอะฮฺ)โดยไม่ต้องรวม

ภารกิจในวันที่สอง(วันที่ 9 ซุลหิจญะฮฺ)

- 1- หลังจากตะวันขึ้นให้มุ่งหน้าสู่ทุ่งอะเราะซะฮฺ และหากมีความสามารถขุนนะฮฺให้ลงพักที่มัสยิดนะมึเราะฮฺ จนกระทั่งตะวันคล้อย(เวลาซุฮฺริ) เมื่อถึงเวลาละหมาดให้ละหมาดซุฮฺริกับอัสริแบบย่อและรวมในเวลาของซุฮฺริ(ญัมอุตักดีม)
- 2- หลังจากละหมาด(ให้ลงพักที่อะเราะซะฮฺ)และอุทิศเวลาในการกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮฺและขอดุอาอ์โดยผินหน้าไปยังทิศกิบลัตพร้อมยกมือทั้งสอง จนกระทั่งตะวันลับขอบฟ้า
- 3- หลังจากตะวันลับขอบฟ้าให้มุ่งหน้าสู่มุชตะลึฟะฮฺ แล้วละหมาดมัฆริบ 3 ร็อกอะฮฺและอิซาฮ์ 2 ร็อกอะฮฺ(ที่มุชตะลึฟะฮฺ) และค้างคืนอยู่ที่นั่น(มุชตะลึฟะฮฺ)จนกระทั่งรุ่งอรุณ
- 4- หลังจากรุ่งอรุณให้ละหมาดศุบหฺแล้วกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮฺและขอดุอาอ์จนกระทั่งสว่าง
- 5- มุ่งหน้าสู่มีนาก่อนตะวันขึ้น

ภารกิจวันที่สาม(วันอีดที่ 10 ซุลหิจญะฮฺ)

- 1- เมื่อมาถึงที่มีนาให้ไปที่ ญัมเราะฮฺตุลอะกะอะซะฮฺ แล้วให้หยดกล่าวตัลบียะฮฺ หลังจากนั้นก็ขว้างเสาหินด้วยก้อนกรวด 7 ลูก ตีตๆ กันครั้งละ 1 ลูก พร้อมกล่าวตักบิรขณะที่ขว้างทุกๆ ลูก

2- เชือดสัตว์(หากเป็นหัจญ์แบบตะมัดตุฮฺหรือแบบกิรอน)

3- สำหรับผู้ชายให้โกนศีรษะหรือตัดผม(การโกนศีรษะหรือตัดผมจำเป็นต้องให้ทั่วศีรษะ)และการโกนประเสริฐกว่า แต่ถ้าเป็นผู้หญิงให้ตัดปลายผมของนางประมาณปลายนิ้วมือ

ในเมื่อกระทำสิ่งดังกล่าว(ทั้งสาม) อนุญาตสำหรับเขาซึ่งข้อห้ามของการครองชุดอิหฺรอมทั้งหมด เว้นแต่ การร่วมหลับนอนกับภรรยา สามารถสวมใส่เสื้อผ้า น้ำหอม และอื่นๆ จากห้ามของการครองชุดอิหฺรอม

4- กลับไปที่มักกะฮฺเพื่อทำการฎะวาฟอิฟาฎะฮฺที่บัยตุลลอฮฺ ซึ่งมันเป็นการฎะวาฟหัจญ์ หลังจากนั้นก็สะเอะระหว่างภูเขาศอฟากับภูเขามัจวะฮฺ หากเป็นการประกอบพิธีหัจญ์แบบตะมัดตุฮฺหรือที่ไม่ใช่แบบตะมัดตุฮฺ(จะเป็นกิรอนหรืออิฟรอดี)ที่ยังไม่ได้สะเอะพร้อมกับฎะวาฟกุฎุมมาก่อน

ด้วยการกระทำดังกล่าวนี้ อนุญาตสำหรับเขาซึ่งข้อห้ามของการครองชุดอิหฺรอมทั้งหมดแม้กระทั่งการร่วมหลับนอนกับภรรยา

5- ให้กลับไปค้างคืนที่มีนา(คืนที่ 11 ซุลหิจญะฮฺค่าง)

ภารกิจวันที่สี่(วันที่ 11 ซุลหิจญะฮฺ)

1- หลังจากตะวันคล้อย(เวลาซุฮฺรี)ให้ขว้างเสาหินทั้งสามต้น เริ่มจากต้นแรก(ซึ่งอยู่ใกล้กับมัสยิด ค็อยฟ) ต้นที่สอง แล้วต้นที่สาม(ญัมเราะฮฺตุลอะเกะบะฮฺ) ด้วยก้อนกรวด 7 ลูกต่อญัมเราะฮฺโดยขว้างติดๆ กันครั้งละ 1 ลูก พร้อมกล่าวตักบิรขณะที่ขว้างทุกๆ ลูก และซุนนะฮฺให้ขอดุอาอ์หลังจากขว้างเสาหินต้นแรกและต้นที่สอง

2- ค้างคืนที่มีนา(คืนที่ 12 ซุลหิจญะฮฺ)

ภารกิจวันที่ห้า(วันที่ 12 ซุลหิจญะฮฺ)

1- ขว้างเสาหินทั้งสามต้นดังเช่นที่ทำในวันที่สี่

2- ถ้าต้องการรีบออกก่อนให้รีบออกจากมีนาก่อนตะวันตกดิน(ถ้าไม่ออกก่อนตะวันตกดินจำเป็นต้องค้างคืนที่มีนาอีก) หรือไม่ก็ค้างคืนที่มีนา(คืนที่ 13 ซุลหิจญะฮฺ) ถ้าต้องการล่าช้าในการออก

ภารกิจวันที่หก(วันที่ 13 ซุลหิจญะฮฺ) เฉพาะสำหรับผู้ที่ต้องการล่าช้า

1- ขว้างเสาหินทั้งสามต้นดังเช่นสองวันที่ผ่านมา(วันที่สี่และห้า)

2- หลังจากนั้นก็ออกจากมีนา

และสุดท้าย ก่อนเดินทางกลับภูมิลำเนาให้ฎะวาฟวะดะฮฺ(ฎะวาฟอัลลา) ซึ่งเป็นภารกิจสุดท้ายของการประกอบพิธีหัจญ์ นอกเสียจากผู้หญิงที่มีประจำเดือนที่ไม่ต้องฎะวาฟวะดะฮฺ